

ΡΩΣΣΙΑ

ζ 2.

ὅλη σχεδὸν ἄμωρος ἔκειτο σποράδην πρὸ τοῦ ἥ Ρωσσία ἐπρεπε δὲ νὰ ἀναφανῆ μεγαλοπρεπῆ καὶ φιλόκαλος ἐνταυτῷ τεχνίτης διὰ νὰ ἀνεστήσῃ ἐξ αὐτῆς ὑψηλὸν καὶ εὐρυθμὸν καὶ στερεὸν οἰκονομικῆς τάξεως, μεταχειριζόμενος καταλλήλως εἰς τὸν οἰκείον τόπον πάντα τὰ συναπαρτιζόμενα στοιχεῖα. Τὸ ἔργον τοῦτο ἀπέθανε δυσχερὲς καὶ καθόσον πλῆθος λαῶν διαφόρου καταγωγῆς ἀνεκείας καὶ γλώττης καὶ τόπου ἦτο ἀνάγκη ἐπιβληθῶσιν εἰς τοὺς αὐτοὺς νόμους, τείνοντες ὡς πλεονεξίας κέντρον τῆς πλειοψηφίας καὶ καθολικῆς εὐδαιμονίας καὶ δόξης καὶ δυνάμεως. Ἀλλ' ὁ μέγας Πέτρος ὄχι μόνον αὐτὸς ἀλλὰ καὶ ἄλλοι ἀξιοὶ τοιαύτης ἐπιχειρήσεως, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν ἀπογόνους του πάντας μέχρι τοῦδε τὴν αὐτὴν μεταρρυθμίζοντες μετέδωκε.

Ἐργὸν διαφερόντως συμβεβηκὸς φαίνεται εἰς τὴν ἱστορίαν πόσον εἰς μόνος ἄνθρωπος περὶ τῶν γενναίων καὶ δίκαιος δύναται ὡς μονάρχης ἡγεμῶν νὰ ἡθροποιήσῃ ὁλόκληρα ἔθνη, νὰ ἐκτίσῃ ἐνίοτε καὶ τὸ φυσικὸν αὐτὸν χαρακτῆρά των καὶ καταστήσῃ παντοῦ τὴν τάξιν καὶ τὴν εὐμερίαν.

Τόμος Α΄.

διὰ τῆς αὐστηρᾶς δικαιοσύνης, τοῦ γενναίου πατριωτισμοῦ, καὶ τῆς ἐκλογῆς ἀρμοδίων ὀργάνων.

Πόσον δὲ ἐπὶ περιστάσεων ἐναντίων ἐξαμβλύνεται τὸ πνεῦμα, δικαστέρεται ἡ καρδία, φαρμακεύεται ἡ πηγὴ πάσης ἡλπίδος καὶ μεταβάλλεται εἰς χαμερπῆ κολακείαν ὁ ζῆλος τῆς ἀρετῆς; ἔθνη μὲν διὰ τοῦ φόβου καὶ τῆς κατασκοπείας, ἔθνη δὲ διὰ τῆς πολυτελείας καὶ τῆς τρυφῆς ἰκανῆς νὰ μεταποιήσῃ καὶ τοὺς Σπαρτιάτας εἰς Σουβαρίτας! Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον μετὰ δύο, ἢ τρεῖς ἀλληλοδιαδόχως γενεαὶ ἀπαίσιονται παντελῶς ἔνδοξοι τὸ πάλαι καὶ ἀνδρείοι λαοί, μένει δὲ μόνον τὸ ὄνομα των εἰς τὴν ἱστορίαν ὡς ἐπιγραφή εἰς τὸν τάφον.

Ὁ αὐτάρχης ὅμως καὶ σοφὸς νομοθέτης τῆς Ρωσσίας ἤρριπεν ἐκ βαθεῶν τὴν διοργάνωσιν. Διὰ τοῦ πολέμου τὰς περιπετείας τὸ ἔθνος ἔτυχε διηρημένον εἰς πολλὰς ἀλλεπαλλήλους τάξεις· καθὼς δὲ καὶ ἄλλοῦ τῆς Εὐρώπης ἐθήτευε καὶ ἐκεῖ τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ οὗτοι δὲ ἦσαν πιθανῶς οἱ αὐτόχθονες, ἕτινες ὑπὸ ἐπηλύδων πορθητῶν ἐξαυθραποδοσθέντες, ἐμειναν ἀναποσπάστως προσκολλημένοι εἰς τὸ ἔδαφος, καθὼς εἰς τὰ δένδρα οἱ ἀμαθροῦδες. Ἀπ' οὗ δὲ οἱ ἡγεμόνες καὶ ἀξιωματικοὶ τοῦ νικηφόρου στρατοῦ διαιμοιράσθησαν τὴν γῆν κατὰ κληρονομίαν, ἠκολούθησαν καὶ ἐκεῖνοι τὴν τύχην τῆς, ἔπειτα δὲ μετέβησαν κληρονομικῶς καὶ εἰς τοὺς ἀπογόνους τῶν κατὰ τῆς ἐκείνου διὰ νὰ τὴν ἐργάζωνται ὡς οἱ Ἕλληες τῆς Λακεδαιμονίας, ἢ οἱ Πενέται τῆς Θεσσαλίας καὶ οἱ δουλοπρόκοι τῆς Κρήτης. Ἀλλὰ πρὸς τὰς δύο μεγάλας ταύτας με-

Τεύχος ΙΖ.